

Gebiedsanalyse Oost

- Oost is een gebied waarin we 9 wijken onderscheiden met onze wijk-compassen. Deze bestaan uit in totaal 16 wijken en dorpen. De kleuren in het kaartje laten zien hoe de wijken ervoor staan. De wijken hebben een eigen karakter: nieuwbouwwijken van na 2000, oudere buitenwijken en dorpen. Zie de laatste pagina voor de leeswijzer.
- De groene kleur van Noorddijk-Ruischerbrug, De Hunze-Van Starckenborgh, Nieuw-oost en Meerstad laat zien dat de situatie in deze wijken en dorpen over het geheel gunstiger is dan gemiddeld binnen de gemeente. De situatie in Beijum, Lewenborg, Noorderhoogebrug, Oosterhoogebrug-Ulgersmaborg en Meerdorpen is gelijk aan het gemeentelijk gemiddelde (geel).

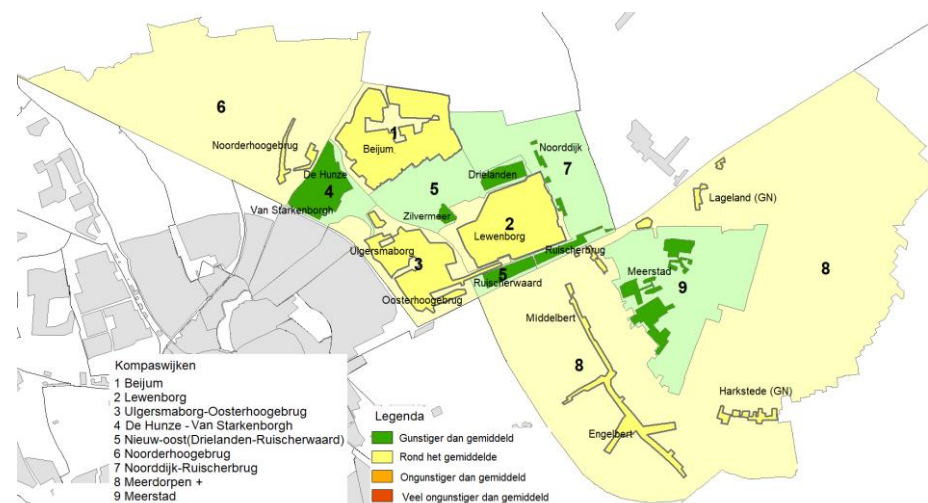
De wijken van Oost

Nieuwbouwwijk	Oudere buitenwijk	Dorpen
De Hunze-van Starckenborgh	Beijum	Noorderhoogebrug
Nieuw-oost	Lewenborg	Noorddijk-Ruischerbrug
Meerstad		Oosterhoogebrug-Ulgersmaborg Meerdorpen

Aantal inwoners

tot 4.000	4.000 -10.000	> 10.000
 Noorderhoogebrug Noorddijk/Ruischerbrug Meerdorpen Meerstad Nieuw-oost De Hunze/van Starckenborgh	 Lewenborg Oosterhoogebrug/Ulgersmaborg	 Beijum

De stand van Oost

Trends en ontwikkelingen

- ◆ Door de woningbouw in Meerstad en Oosterhoogebrug neemt ook het inwoneraantal van Oost in de komende periode fors toe.
- 🔍 Vooral de wijk Lewenburg geeft reden tot alertheid. Slechts weinig inwoners zijn positief over de toekomst van de wijk.

Prognose

- 🔍 De groei van het inwoneraantal komt vooral door de uitbreiding van Meerstad met 12.000 inwoners, tot 14.000 in 2040. In Oosterhoogebrug – Ulgersmaborg wordt een kleine toename verwacht. In de andere wijken wordt een daling verwacht van 8 tot 15 procent.
- 🔍 Het aantal jeugdigen tot 18 jaar neemt in Meerstad vermoedelijk toe met 2.900. Daar staat wel een daling tegenover in de andere wijken van 2.100.
- 🔍 De groep ouderen van 65 jaar en ouder neemt naar verwachting toe in Meerstad; bijna 1.000 in het jaar 2040.
- 🔍 In Beijum zal de groep 65-74-jarigen ook groeien terwijl deze leeftijdsgroep in Lewenburg juist kleiner wordt. In beide wijken groeit de groep 75-plussers. Dat geldt in mindere mate ook voor Oosterhoogebrug – Ulgersmaborg, De Hunze – Van Starckenborgh en Nieuw-oost.
- 🔍 In Meerstad worden tot 2030 nog bijna 2.600 woningen bijgebouwd, in Oosterhoogebrug zijn dat er een kleine 200.

Aandachtspunten

- ! In Oost wonen relatief veel eenoudergezinnen en vooral in Beijum en Lewenburg.
- ! De kwaliteit van de woningen is een aandachtspunt voor Beijum en Oosterhoogebrug-Ulgersmaborg.
- ! In Beijum, Lewenburg, Oosterhoogebrug-Ulgersmaborg, Meerdorpen en in mindere mate Noorderhoogebrug zijn meer inwoners ontevreden over de openbare ruimte dan gemiddeld.
- ! In Noorderhoogebrug, Meerdorpen en Oosterhoogebrug-Ulgersmaborg zijn veel verkeersongevallen.
- ! De inwoners van Lewenburg zijn minder positief over de toekomst van de wijk.
- ! Relatief veel inwoners van Beijum en Lewenburg zijn werkloos en hebben een laag jaarinkomen. De percentages minimahuishoudens en kinderen in minimahuishoudens zijn hoger dan gemiddeld. Daarbij zien we ook dat zij minder vaak meedoen aan sport en cultuur en zich minder gezond en gelukkig voelen dan elders in de gemeente. Jongeren hebben vaker een lager opleidingsniveau en een lagere schoolbeleving. Bij WIJ-Beijum komen relatief veel meldingen binnen over financiële problemen en vragen over de opvoeding.
- ! Veiligheid is in meerdere wijken een aandachtspunt. In Beijum lijken de gevoelens van onveiligheid vooral samen te hangen met toegenomen drugsoverlast. In Lewenburg met groepen jongeren. In Meerdorpen, Noorddijk-Ruischerbrug en Noorderhoogebrug zijn relatief veel aangiften maar voelen mensen zich wel veilig.

Inwoners van Oost

In Oost wonen:

- ◆ 36.000 inwoners waarvan 12.000 in Beijum en 9.000 in Lewenborg.
- ◆ 7.700 jeugdigen tot 18 jaar. In Meerstad zijn de 800 kinderen maar liefst een derde deel van de inwoners. In dit gebied wonen in alle wijken en dorpen relatief veel jeugdigen.
- ◆ 3.600 jongvolwassenen van 18-26 jaar, hun aandeel is in alle wijken en dorpen lager dan gemiddeld in de gemeente. Onder deze groep zijn weinig studenten.
- ◆ 5.500 65-plussers. Daarvan wonen er zo'n 150 in Noorddijk-Ruischerbrug, in aantal is dat niet zo veel maar relatief gezien wel. In Lewenborg zijn 1.800 ouder dan 65 jaar. In gebied Oost wonen relatief meer 65-plussers in een koopwoning.
- ◆ In bijna alle wijken wonen relatief veel eenoudergezinnen. Dit geldt niet voor Noorderhoogebrug, Noorddijk-Ruischerbrug en Meerstad. De

hoogste percentages eenoudergezinnen binnen de gemeente vinden we in Beijum en Lewenborg.

- 🔍 In Meerstad wonen relatief weinig jongvolwassenen van 18-26 jaar en weinig 65-plussers.
- 🔍 Per saldo is het aantal migranten in het gebied Oost net als elders in de gemeente. Kijkend naar de wijken zien we dat vooral in Beijum en Lewenborg veel verschillende culturen bij elkaar wonen. In de andere wijken/dorpen is dat juist minder het geval.
- 🔍 Er wonen meer inwoners met een lager (vooral in Lewenborg) of middelhoog opleidingsniveau (vooral in Beijum) dan gemiddeld. Jongeren in deze twee wijken zijn relatief vaker lager opgeleid. In Meerstad, Noorderhoogebrug en De Hunze-Van Starckenborgh wonen juist wat meer hoog opgeleiden.

Beijum	Lewenborg	Noorderhoogebrug	Oosterhoogebrug-Ulgersmaborg	Meerdorpen	Noorddijk-Ruischerbrug	De Hunze-van Starckenborgh	Nieuw-oost	Meerstad

Wonen in Oost – Kwaliteit fysieke leefomgeving

Woningen

- ◆ In Oost staan ruim 16.000 woningen waarvan ongeveer de helft rijtjeshuizen. Deze staan vooral in Beijum, Lewenborg, de nieuwbouwwijken en Oosterhoogebrug-Ulgersmaborg. Vrijstaande woningen staan vooral in Meerdorpen maar ook in Noorderhoogebrug, Noorddijk-Ruischerbrug en Meerstad.
- 🔍 In de nieuwbouwwijken staan vooral koopwoningen, dat is ook zo in de dorpen. Beijum en Lewenborg hebben veel corporatiewoningen, respectievelijk 42 en 38 procent van het totaal is een corporatiewoning.
- 🔍 De WOZ is lager dan gemiddeld in Beijum en Lewenborg. De stijging van de WOZ-waarde per m² is in alle wijken kleiner dan gemiddeld.
- 🔍 Het percentage panden met zonnepanelen in Oost is hoger dan gemiddeld, vooral in De Hunze-Van Starckenborgh, Nieuw-oost en Noorddijk-Ruischerbrug. In Lewenborg ligt het aantal panelen iets lager dan het gemeentelijk gemiddelde.
- 🔍 De energielabels van de woningen zijn in Noorderhoogebrug ongunstig maar in de andere wijken juist gunstig, met name in de nieuwbouwwijken.
- 🔍 De kwaliteit van de woningen in Lewenborg wordt op nagenoeg alle punten iets positiever dan gemiddeld ervaren. In Beijum is de tevredenheid over de kwaliteit gemiddeld, maar achteruitgegaan over de omvang, de geschiktheid en het onderhoud van de woning. In de nieuwbouwwijken zijn inwoners zeer positief.
- 🔍 In Oosterhoogebrug-Ulgersmaborg is de tevredenheid over de kwaliteit van de woning sterk achteruitgegaan, daarbij gaat het vooral om de isolatie van geluid en temperatuur.

Openbare ruimte

- 🔍 In Lewenborg ervaren inwoners de openbare ruimte negatiever dan gemiddeld, dit zit vooral in het onderhoud, vernielingen en hondenpoep. In Beijum zijn inwoners ook negatiever, daar speelt vooral het schoonhouden en de verloedering (hondenpoep, vernielingen, graffiti) een rol.
- 🔍 Over het beheer en onderhoud van de openbare ruimte zijn de inwoners van Noorderhoogebrug wat minder tevreden dan gemiddeld. Dit gaat vooral over het onderhoud van de wegen, straatmeubilair en groen. De lage score in de burgerschouw bevestigt dit beeld.
- 🔍 Ook in Meerdorpen laat de burgerschouw een verslechtering zien op 'heel' (niet kapot).
- 🔍 In Oosterhoogebrug-Ulgersmaborg zijn inwoners ontevreden over het onderhoud, ook hier is dit ongunstiger dan voorheen. In deze wijk is ook sprake van hittestress wat ongunstig kan zijn gezien de hogere percentages jonge kinderen tot 12 jaar en 65-plussers.
- 🔍 Het onderhoud in De Hunze-Van Starckenborgh, Meerstad en Nieuw-oost is gunstig, hier is bovendien nog sprake van verbetering.

Verkeer en vervoer

- 🔍 In Oost zijn meer huishoudens met een auto dan gemiddeld. De percentages zijn vooral hoog in de nieuwbouwwijken en de kleine dorpen (dus uitgezonderd Oosterhoogebrug – Ulgersmaborg).
- 🔍 In Beijum en Lewenborg zijn bewoners positief over verkeer en vervoer. In Beijum is dat wel iets minder dan voorheen, vanwege toegenomen parkeerdruk en overlast door auto's.
- 🔍 In de nieuwbouwwijken is de tevredenheid over de nabijheid van openbaar vervoer toegenomen, maar nog wel onder het gemiddelde. Ook in

de dorpen missen inwoners het openbaar vervoer maar zijn zij iets positiever geworden.

- Q In Noorderhoogebrug, Meerdorpen en Oosterhoogebrug-Ulgersmaborg vinden relatief veel verkeersongevallen plaats. Inwoners ervaren ook een grotere overlast door autoverkeer en verkeersveiligheid. Waar het aantal ongevallen in Noorderhoogebrug en Meerdorpen een dalende lijn laat zien, zijn er juist meer ongevallen in Oosterhoogebrug-

Ulgersmaborg. In deze wijk vinden inwoners ook minder gemakkelijk een parkeerplek en zeggen zij dat de wijk minder bereikbaar is geworden.

Toekomstverwachting inwoners

- Q Inwoners van Lewenborg zijn minder positief dan gemiddeld over de toekomst van de wijk.

Beijum	Lewenborg	Noorderhoogebrug	Oosterhoogebrug-Ulgersmaborg	Meerdorpen	Noorddijk-Ruischerbrug	De Hunze-van Starckenborgh	Nieuw-oost	Meerstad

Werk en rondkomen

- ◆ In Oost zijn 2.800 bedrijfsvestigingen en 8.500 banen. De 80 procent zzp'ers is hoger dan het gemiddelde van 72 procent. De grootste sectoren in Oost zijn de commerciële dienstverlening en gezondheidszorg.
- 🔍 In Beijum en Lewenborg is relatief veel werkloosheid onder jongeren en zijn veel langdurig uitkeringsgerechtigden.
- 🔍 In Beijum en Lewenborg wonen ook veel kinderen in een minimahuishouden (huishoudens met een inkomen van 110% van het wettelijk sociaal minimum). In Beijum is 22 procent van de huishoudens een minimahuishouden en in Lewenborg 18, tegenover 16 procent in de gemeente.
- 👁️ Binnen Lewenborg zijn er verschillen: vooral in Lewenborg-noord en -zuid is het aandeel minimahuishoudens hoog, in -west wonen veel minder minima.
- 🔍 Het gemiddelde jaarinkomen in Beijum en Lewenborg is eveneens laag en minder gestegen dan elders in de gemeente. In de nieuwbouwwijken en dorpen zijn de inkomens juist hoger dan gemiddeld en de percentages minima en werkloosheid lager.
- 🔍 In de particuliere huurwoningen in Beijum en Lewenborg is een relatief hoog percentage mensen met dat meer dan 10% kwijt is aan energielasten (energiearmoede). Dit speelt in relatieve zin ook bij bewoners van koopwoningen in Meerdorpen maar daar gaat het om kleine aantallen.
- 🔍 Vooral in Meerstad, Nieuw-oost en De Hunze-Van Starckenborgh wonen veel werkende mensen, zij hebben veelal een koopwoning.
- 🔍 In Noorderhoogebrug en Meerdorpen wonen relatief veel jonge werkenden en thuiswonende studenten.
- 🔍 In Beijum wonen relatief veel mensen met een uitkering, vaak in huurwoningen.

Meedoen

- 🔍 In Lewenborg en in mindere mate ook in Beijum zijn inwoners meer gericht op contact met buurtgenoten maar doen zij minder mee aan sport en cultuur. Zij zijn ook minder vaak lid van een sportvereniging. Wel bezoekt men vaker het wijkgebouw.
- 🔍 Het contact met buurtgenoten is nog sterker in de nieuwbouwwijken en dorpen. Ook bezoekt men hier vaker een wijkgebouwen dan gemiddeld, vooral in de dorpen. Inwoners beschikken ook vaker over een groot netwerk.
- 🔍 In Lewenborg hebben inwoners juist vaker een klein netwerk en speelt eenzaamheid een rol. Ook in Beijum liggen eenzaamheid en sociaal isolement op de loer.

Opgroeien

- ◆ Veel jongeren in Oost hebben (nog) geen startkwalificatie.
- 🔍 In Beijum hebben jongeren vaker dan gemiddeld een lager opleidingsniveau en is de schoolbeleving laag. Daarnaast is de leefstijl van een relatief groot deel van de jongeren in Beijum niet goed: weinig sporten en veel drinken en drugs. Ook waarderen zij hun (psychosociale) gezondheid lager dan gemiddeld.
- 🔍 Het lagere opleidingsniveau en de schoolbeleving zien we ook terug bij jongeren in Lewenborg.
- 🔍 In Lewenborg en Beijum groeien veel kinderen op in gezinnen met weinig geld, respectievelijk 21 en 18 procent van alle kinderen tegenover 13 procent in de gemeente als geheel.
- 🔍 In de Oosterhoogebrug-Ulgersmaborg vallen de lagere citoscores op.

Gezondheid

🔍 Inwoners van Beijum en Lewenburg voelen zich minder gezond en gelukkig dan elders in de gemeente, ook zijn zij minder in staat om hun leven en hulp te organiseren. In Beijum is de ervaren gezondheid in de afgelopen periode

sterk afgenomen. In Lewenburg zijn relatief veel inwoners met beperkingen (zicht, gehoor, mobiliteit).

🔍 Bij het WJ-team van Beijum komen relatief veel meldingen van financiële problemen en opvoedingsvragen binnen.

Beijum	Lewenburg	Noorderhoogbrug	Oosterhoogbrug-Ulgersmaborg	Meerdorpen	Noorddijk-Ruischerbrug	De Hunze-van Starckenborgh	Nieuw-oost	Meerstad
								
								
								
								

Beleving van Oost – Kwaliteit sociale leefomgeving

Voorzieningen Samenleven Veiligheid

Voorzieningen

- Over de voorzieningen zijn inwoners van Beijum en Lewenborg tevreden.
- Bij professionals zijn zorgen over de gevolgen van de sluiting van maatschappelijke voorzieningen vanwege corona.
- In Lewenborg en Nieuw-oost, Noorddijk-Ruischerbrug en Oosterhoogebrug-Ulgersmaborg mist men wel voorzieningen voor jongeren.
- In de nieuwbouwwijken en dorpen zijn voorzieningen vaker wat verder weg. Hierdoor is de tevredenheid over de nabijheid van maatschappelijke voorzieningen wat lager dan gemiddeld. Over sociaal-culturele voorzieningen zijn zij wel tevreden
- Meerstad is nog een wijk in ontwikkeling, waar naar verwachting op termijn ook voorzieningen komen voor dagelijks boodschappen.
- Inwoners van Oosterhoogebrug-Ulgersmaborg missen medische zorg en instellingen voor ondersteuning in de buurt.

Samen leven

- Mensen wonen relatief lang in Beijum en Lewenborg. Veelal is de sociale samenhang dan relatief hoog maar dat zien we hier niet terug.
- Inwoners van Beijum, en in iets mindere mate van Lewenborg, ervaren meer discriminatie in de wijk maar vinden de onderlinge omgang tussen mensen van verschillende komaf wel goed. Het contact tussen mensen van verschillende leeftijden, studenten en buurtgenoten onderling wordt minder gewaardeerd. De onderlinge betrokkenheid als het gaat om burenhulp, mantelzorg en actieve betrokkenheid bij de buurt is in deze wijken goed.
- Ook in de nieuwbouwwijken en dorpen wordt de onderlinge betrokkenheid gewaardeerd.

Veiligheid

- In Beijum voelen relatief meer mensen zich onveilig, door bedreiging en geweld. Ook ervaren zij dat de drugsoverlast is toegenomen ten opzichte van twee jaar geleden. Criminaliteit vinden zij een belangrijk en toegenomen probleem in de wijk is. Opvallend is dat er weinig aangiften van vermogensdelicten zoals inbraak en diefstal zijn in Beijum.
- Ook in Lewenborg zijn weinig aangiften van vermogensdelicten zoals inbraak en diefstal. Inwoners hebben wel het idee dat er veel woninginbraken en geweldsdelicten zijn. Ook is er volgens de inwoners overlast door groepen jongeren en vandalisme. Ook hier is dit sterker dan twee jaar geleden.
- In Meerdorpen en Noorddijk-Ruischerbrug zijn veel aangiften van auto-inbraak. In Noorderhoogebrug van woninginbraak. En in Meerdorpen en Noorderhoogebrug zijn ook veel aangiften van geweld. Wel geven inwoners van deze wijken/dorpen aan zich veilig te voelen.
- In Oosterhoogebrug-Ulgersmaborg en de nieuwbouwwijken is het gevoel van veiligheid goed.
- Vastgoedproblematiek manifesteert zich vooral in de meer stedelijke gebieden van de gemeente, waaronder in Oost. Hierbij bezit een beperkt aantal eigenaren grote hoeveelheden panden. Bewoners van deze panden lopen een groter risico op problemen rond woonveiligheid en/of uitbuiting.
- In Lewenborg is specifiek aandacht voor de stedelijke problematiek van jeugd-groepen. Deze groepen ontwikkelen zich steeds meer naar fluïde netwerken waardoor de precieze herkomst van de groep lastiger is te traceren.

Beijum	Lewenborg	Noorderhoogebrug	Oosterhoogebrug-Ulgersmaborg	Meerdorpen	Noorddijk-Ruischerbrug	De Hunze-van Starckenborgh	Nieuw-oost	Meerstad

Leeswijzer

Wat valt op

De gebiedsanalyse geeft in één oogopslag een beeld van het gebied in de gemeente Groningen. Het bevat feitelijke en door bewoners beleefde gegevens. Daarbij gaat de aandacht uit naar wat opvalt. Details staan op basismonitor-groningen.nl.

Iconen en kleuren

In de gebiedsanalyse werken we met teksten en iconen. De kleur van de iconen laat zien of de situatie gunstiger (groen) of ongunstiger (oranje) dan het gemiddelde (geel) is. Voor neutrale informatie over het gebied worden blauwe iconen gebruikt.

Data en oog & oor informatie

Voor de gegevens staat een:

- ◆ Voor algemene gegevens over het gebied, afkomstig uit de basismonitor-groningen.nl;
- 🔍 Voor gegevens over een wijk of dorp;
- 👁️ Voor oog en oor informatie uit gesprekken met professionals in het gebied.

Databronnen

De gegevens zijn afkomstig uit:

- ◆ Via de wijkkompassen op basismonitor-groningen.nl uit andere bronnen, zoals gemeentelijke registraties en enquêtes en externe bronnen zoals het CBS. Bij de wijkkompassen is per gegeven de bron vermeld
- ◆ Bevolkingsprognose 2021 - 2041
- ◆ Vestigingenregister 2020
- ◆ Onderzoek detailhandel Groningen 2020

In ontwikkeling

Dit product is de eerste gebiedsanalyse in de nieuwe gebiedscyclus. Het geeft een goede indruk van het beoogde resultaat, maar is nog in ontwikkeling.

Colofon

Gebiedsanalyses

Auteurs:

Mayan van Teerns, OIS Groningen
Yvonne Roseboom, PRO-MPT
m.m.v. Age Stinissen, OIS Groningen

Opdrachtgever:

Gemeente Groningen

Uitgave:

OIS Groningen
PRO-MPT Westerlee

PRO-MPT Interim Management & Consultancy

T (050) 367 56 30
E ois@groningen.nl
I www.oisgroningen.nl
 @basisvoorbeleid

BASIS VOOR BELEID

